

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **V. D. P.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2021, č. j. OAM-84/ZA-ZA11-HA10-R2-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 6. 2023, č. j. 60 Az 62/2021-108,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V projednávané věci žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), pro nesplnění zákonných podmínek pro udělení mezinárodní ochrany.

[2] Žalovaný o udělení mezinárodní ochrany rozhodoval podruhé, a to v návaznosti na zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2019, č. j. 8 Azs 224/2019-54. Tímto zrušil rozhodnutí krajského soudu a rovněž žalovaného, kterému vrátil věc k dalšímu řízení, neboť žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem nezabýval hrozbou rizika trestního stíhání žalobce – potažmo trestu smrti.

[3] Žalobce brojil proti napadenému rozhodnutí žalobou, kterou krajský soud zamítl prvně rozsudkem ze dne 24. 3. 2022, č. j. 60 Az 62/2021-58. Konstatoval, že žádná ze žalobních námitek nebyla důvodná, neboť žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, přihlédl ke všem skutečnostem, jež vyšly v řízení najevo, své závěry řádně zdůvodnil, a proto napadené rozhodnutí nelze považovat za nepřezkoumatelné a nezákonné. Krajský

soud také shodně se žalovaným nepřisvědčil tvrzení žalobce, že mohlo ve věci dojít k porušení Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Dodatkového protokolu č. 13 k této úmluvě.

[4] Ke kasační stížnosti žalobce zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 25. 5. 2023, č. j. 9 Azs 51/2022-39, rozsudek krajského soudu č. j. 60 Az 62/2021-58 pro nepřezkoumatelnost.

[5] Krajský soud znovu rozhodl o žalobě proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí tak, že ji nyní napadeným rozsudkem zamítl jako nedůvodnou. Uvedl, že břemeno tvrzení stíhá žadatele o azyl, tedy žalobce, naopak žalovaný musí vhodně kladenými otázkami zjistit relevantnost tvrzení žadatele pro udělení azylu, jeho tvrzení ověřit a posoudit. Výpovědi žalobce se ovšem rozcházejí, navíc přiznal, že vypovídal nepravdivě, a proto jsou výpovědi nevěrohodné. Žalobcem doložené listiny nejsou úplné a není z nich možné zjistit, zda se skutečně vztahují k jeho osobě. Žalobce proto neprokázal, že by mu ve vlasti hrozila vážná újma, pronásledování, či trest smrti.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá výše označený rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), na základě kterých požaduje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Stěžovatel tvrdí přijatelnost kasační stížnosti z důvodu zásadního pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení.

[8] Stěžovatel namítá nesprávné právní posouzení krajským soudem, který pochybil při interpretaci a aplikaci relevantních ustanovení zákona o azylu. Podle stěžovatele nedošlo ze strany krajského soudu ani žalovaného k dostatečnému zjištění skutkového stavu, v důsledku čehož nemohl být případ stěžovatele podřazen pod některý z ochranných statusů dle zákona o azylu. Stěžovateli podle jím předložených důkazů (část rozsudku Lidového soudu Vietnamské socialistické republiky ze dne 11. 4. 2006, úmrtní listy osob uvedených v daném rozsudku, část rozsudku Nejvyššího lidového soudu Vietnamské socialistické republiky z roku 2005, Výzva ke vzdání se ze dne 29. 12. 2015; rodný list stěžovatele, registrační knížka domácnosti a řidičský průkaz k identifikaci stěžovatele) hrozí pronásledování a skutečné nebezpečí vážné újmy spočívající v uložení a vykonání trestu smrti v zemi původu v důsledku falešného obvinění z obchodování s drogami. Stěžovatel uvedl, že v průběhu řízení unesl své důkazní břemeno. Žalovaný měl v průběhu řízení v souladu se zásadou materiální pravdy tvrzení stěžovatele vyvrátit s více než přesvědčivou mírou pravděpodobnosti. Dle rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2017, č. j. 1 Azs 227/2017-33, a ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, měl žalovaný v případě nemožnosti vyvrácení či doložení stěžovatelových tvrzení a důkazů z těchto dále ve svém rozhodnutí vycházet. Žalovaný po celou dobu řízení považuje žádost o mezinárodní ochranu za ryze účelovou a již předem se rozhodl pro její zamítnutí. Dle rozsudku NSS ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 77/2021-36, nemůže prodleva mezi příchodem do České republiky a podáním žádosti o mezinárodní ochranu sama o sobě obstát jako důvod pro zamítnutí žádosti.

pokračování

[9] Vycestování stěžovatele do země původu by bylo porušením závazků České republiky vyplývajících z mezinárodního práva, konkrétně principu *non-refoulement*. Stěžovatel má za to, že naplňuje požadavky pro přiznání přinejmenším doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. a), b) a d) zákona o azylu, neboť mu v zemi původu jednoznačně hrozí vážná újma spočívající v uložení nebo vykonání trestu smrti či v mučení nebo nelidském zacházení.

[10] Stěžovatel následně zdůrazňuje, že s ohledem na svůj vysoký věk je mimořádně zranitelnou osobou, což považuje za jeden z možných důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Situace stěžovatele je dle jeho tvrzení složitější s ohledem na rodinné a soukromé vazby, které na území České republiky vybuřoval, a proto je možné uvažovat i o udělení doplňkové ochrany z důvodu podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Dále poukazuje na svou příslušnost k určité sociální skupině, již konkrétně vymezuje jako „*skupinu osob trestně stíhaných a následně odsuzovaných k trestu smrti pro (domněle spáchané) drogové delikty*.“ Z tohoto dovozuje možnost udělení ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu, a to pro existenci strachu stěžovatele před pronásledováním z důvodu příslušnosti k této sociální skupině.

[11] Žalovaný i krajský soud měli dle stěžovatele přihlédnout k individuálním okolnostem jeho případu. Vzhledem k jeho věku a k odstupu mezi jednotlivými výsledky není schopen přesně reprodukovat události tak, jak se odehrály. Také zdůrazňuje, že podstatná část rozhodných skutečností nastala před více jak osmnácti lety. Stěžovatel má za to, že není pochyb o celkové věrohodnosti jeho výpovědi. Dle rozsudku NSS ze dne 30. 6. 2010, č. j. 9 Azs 17/2010-182, je výpověď žadatele o azyl konzistentní i přes drobné nesrovnalosti, drží-li se jedné dějové linie.

[12] Stěžovatel následně namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů. Krajský soud nedostál povinnosti uložené mu zrušujícím rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Azs 51/2022-39. Opět dostatečným způsobem nevypořádal všechny žalobní námitky a v některých případech pouze převzal argumentaci žalovaného.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na správní spis, zejména na podanou žádost o mezinárodní ochranu, výpověď stěžovatele učiněnou ve správním řízení a na samotné správní rozhodnutí. Žalovaný postupoval i nadále správním způsobem, když stěžovateli mezinárodní ochranu neudělil. Během správního řízení bylo prokázáno, že stěžovatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by v jeho případě šlo o důvody hodné zvláštního zřetele dle § 14 zákona o azylu. Stěžovatel nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu. Žalovaný se podrobně a řádně vypořádal ve svém rozhodnutí se všemi skutečnostmi a opatřil si dostatek informací a podkladů. Námitky stěžovatele týkající se nevypořádání se se všemi skutečnostmi uvedenými a vyšlými najevo v průběhu řízení jsou pouze obecného charakteru, k čemuž žalovaný odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004-37, a ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58. Závěrem navrhl odmítnout kasační stížnost pro nepřijatelnost, případně zamítnout pro její nedůvodnost.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[14] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[15] Poté přistoupil k posouzení přípustnosti kasační stížnosti. Možnost účastníků řízení napadnout rozhodnutí krajského soudu poté, co Nejvyšší správní soud jeho původní rozhodnutí zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, je omezena § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., podle něhož se kasační soud nesmí znovu zabývat věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor vyslovil, pokud se tímto právním názorem krajský soud řídil. Nepřípustnost kasační stížnosti se dotýká především otázek, které NSS v téže věci již závazně posoudil, resp. mohl posoudit (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS). Citované usnesení dovodilo výjimky z aplikovatelnosti § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., mezi které patří procesní pochybení krajského soudu, nedostatečně zjištěný skutkový stav nebo nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí.

[16] V projednávané věci kasační soud k první kasační stížnosti stěžovatele zrušil rozsudkem č. j. 9 Azs 51/2022-39 rozsudek krajského soudu č. j. 60 Az 62/2021-58 pro nepřezkoumatelnost, jelikož nevypořádal žalobní námitky hodnocení důkazů a unesení důkazního břemene o hrozbě pronásledování stěžovatele v zemi původu. Zbylou kasační námitku brojící proti nepřezkoumatelnosti ve vztahu snížení kognitivních schopností stěžovatele neshledal důvodnou. V důsledku tohoto pochybení krajského soudu nemohl zdejší soud posoudit další (věcné) kasační námitky.

[17] Jedná se tudíž o jednu z výše uvedených výjimek z nepřípustnosti kasační stížnosti podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Druhá stěžovatelova kasační stížnost směřující proti napadenému rozsudku, který krajský soud vydal poté, co byl jeho původní rozsudek č. j. 60 Az 62/2021-58 zrušen, je tudíž částečně přípustná.

[18] Přípustné jsou ty kasační námitky, které nebyly v rozsudku č. j. 9 Azs 51/2022-39 z důvodu procesního pochybení krajského soudu podrobeny věcnému přezkumu. V souladu s výše uvedeným usnesením rozšířeného senátu č. j. 1 As 79/2009-165 je dále přípustná námitka nerespektování závazného právního názoru kasačního soudu.

[19] Třebaže stěžovatel nepřezkoumatelnost vypořádání námitky porušení mezinárodních závazků v řízení o kasační stížnosti sp. zn. 9 Azs 51/2022 výslovně nenamítal, musel se Nejvyšší správní soud dle ustálené judikatury zabývat *ex officio* nepřezkoumatelností rozhodnutí správního orgánu či soudu (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73, č. 1546/2008 Sb. NSS, a ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84, č. 2288/2011 Sb. NSS, body 15. - 17.). Kasační soud v rámci přezkumu rozsudku č. j. 60 Az 62/2021-58 neshledal odůvodnění vypořádání námitky porušení mezinárodních závazků nepřezkoumatelným. Vázanost právním názorem vysloveným v dřívějším rozsudku platí i pro zdejší soud (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007-56, č. 1723/2008 Sb. NSS, ze dne 22. 10. 2019, č. j. 4 As 3/2018-50, č. 4015/2020 Sb. NSS, a ze dne 23. 2. 2022, č. j. 1 Azs 16/2021-50, č. 4321/2022 Sb. NSS).

[20] V předcházejícím řízení o kasační stížnosti stěžovatele neshledal kasační soud nyní namítanou nepřezkoumatelnost odůvodnění porušení mezinárodních závazků. Krajský

pokračování

soud v nyní projednávané věci vypořádal námitku porušení mezinárodních závazků stejným způsobem. Dle názoru NSS tak nenastala situace dovozovaná judikaturou, prolamující zákaz opakování kasačních námitek, a proto je kasační stížnost v této části z výše uvedených důvodů nepřipustná.

[21] Nejvyšší správní soud se po konstatování částečné přípustnosti kasační stížnosti zabýval její přijatelností ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

[22] Podstatný přesah zájmů stěžovatele Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS (k uplatnitelnosti zde vyslovených názorů na současnou úpravu srov. např. rozsudek NSS ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28). Podstatný přesah bude dán pouze v případech, kdy se kasační stížnost (1) týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu anebo (2) právních otázek řešených dosavadní judikaturou rozdílně. Podstatný přesah zájmů stěžovatele bude dán (3) rovněž v případě potřeby učinit odklon od ustálené judikatury. Konečně bude kasační stížnost přijatelná (4) tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[23] Pokud se týče posledního z uvedených typových případů přijatelnosti, zásadní pochybení v napadeném rozhodnutí bude shledáno především tehdy, pokud krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zároveň však platí, že Nejvyšší správní soud není v rámci hodnocení přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. V rámci posouzení přijatelnosti také z povahy věci není místo pro plnohodnotný věcný přezkum napadeného rozhodnutí, tudíž se v uvedené souvislosti Nejvyšší správní soud omezuje na případy zjevných pochybení krajského soudu.

[24] Stěžovatel pouze obecně uvedl, že kasační stížnost je přijatelná z důvodu zásadního pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Nejvyšší správní soud ovšem takové pochybení ani jiný důvod přijatelnosti kasační stížnosti neshledal. Kasační stížnost je tedy nepřijatelná.

[25] Vzhledem k tomu, že stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve tímto důvodem; stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů. Dále namítá, že krajský soud nedostal povinnosti přezkoumatelného odůvodnění uložené zrušujícím rozsudkem č. j. 9 Azs 51/2022-39. NSS pro stručnost odkazuje na judikaturu ohledně posouzení toho, jaké vady tento kasační důvod naplňují (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS).

[26] Nejvyšší správní soud svým zrušujícím rozsudkem č. j. 9 Azs 51/2022-39 závázal krajský soud, aby přezkoumatelným způsobem vypořádal žalobní námitku unesení důkazního břemene a hodnocení důkazů. Krajský soud této povinnosti v nyní napadeném rozsudku dostál. Obecná tvrzení týkající se břemene tvrzení a důkazního soud rozvedl a podložil je relevantní judikaturou. Poukázal na postup žalovaného, který stěžovateli poskytl možnost odstranit rozpory v jeho výpovědích. Hodnocení stěžovatelem předložených listinných důkazů provedl správní orgán za pomoci jasné argumentační linie. Krajský soud se tedy již dostatečně vypořádal s námitkami uplatněnými v žalobě. Nejvyšší správní soud proto shledává napadený rozsudek přezkoumatelným.

[27] K námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu uvádí Nejvyšší správní soud následující. Správní orgán zjišťuje skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, přičemž v první řadě vychází z výpovědi žadatele (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41, a usnesení NSS ze dne 23. 3. 2023, č. j. 3 Azs 337/2022-26). Žalovaný má taktéž povinnost v případě existence pochybností o věrohodnosti výpovědi žadatele poskytnout mu prostor pro vysvětlení a odstranění těchto nesrovnalostí (srov. rozsudek NSS ze dne 6. 2. 2008, č. j. 1 Azs 18/2007-55, usnesení ze dne 8. 3. 2023, č. j. 4 Azs 302/2022-29). Žalovaný poskytl stěžovateli prostor k odstranění rozporů v jednotlivých výpovědích, avšak stěžovatel nebyl sto je odstranit.

[28] Co se týče námitky nesprávného posouzení otázky hrozby pronásledování ve Vietnamu a nesprávně zjištěného skutkového stavu, z napadeného rozsudku i správního spisu vyplývá, že si žalovaný obstaral informace zabývající se bezpečnostní a politickou situací ve Vietnamu. Krajský soud následně postup žalovaného shledal přezkoumatelným a správným. Stěžovatel nenamítá, že by se bezpečnostní a politická situace ve Vietnamu od vydání použitých informací změnila. Podklady, ze kterých žalovaný a krajský soud vycházeli, splňují podmínky relevantnosti, důvěryhodnosti, aktuálnosti a transparentnosti (srov. např. rozsudky NSS ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, a ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS).

[29] Výpověď stěžovatele musí být ve vztahu ke zjištění žalovaného a k opatřeným důkazům důvěryhodná. Tento požadavek přitom nepřekračuje míru tíhy důkazního břemene (rozsudky NSS ze dne 19. 6. 2020, č. j. 4 Azs 74/2020-37, odst. [22], a ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57).

[30] Stěžovatel podložil svou výpověď listinnými důkazy, kterými chtěl prokázat hrozbu pronásledování a trestního stíhání s následkem uložení a vykonání trestu smrti. Žalovaný i krajský soud z předložených listin učinili závěr, že se tyto netýkají osoby stěžovatele. Jednak není stěžovatel označen v záhlaví rozsudku Lidového soudu ze dne 11. 4. 2006, rozsudku Nejvyššího lidového soudu z roku 2005, ani v záhlaví Výzvy ke vzdání se ze dne 29. 12. 2015. Jednak stěžovatel žalovanému poskytl pouze některé části rozsudků a odmítl předložit jejich celé znění. Ze stěžovatelem předložených důkazů proto nebylo dle žalovaného i krajského soudu možné učinit závěr o tom, že se skutečně vztahují k jeho osobě. Ostatně Ústavní soud v předcházejícím řízení, jehož účastníkem byl stěžovatel, taktéž uvedl, že bez bližší identifikace stěžovatele v předložených dokumentech je možné konstatovat, že se jedná pouze o shodu jmen (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 10. 10. 2019, sp. zn. III.ÚS 4146/17, bod 15.). Kasační soud se s těmito závěry ztotožňuje. Ze správního spisu ověřil, že stěžovatel předložil pouze části dokumentů

pokračování

a v žádném z nich není v záhlaví a ve výroku uvedeno jeho jméno, ač je zmíněno v odůvodnění. Není tedy možné učinit závěr o průkaznosti těchto stěžovatelských tvrzení.

[31] Z výpovědi stěžovatele jsou též patrné značné rozpory nasvědčující jejich nevěrohodnosti. Během pohovoru dne 6. 5. 2021 ostatně sám svá předchozí vyjádření popřel. Mezi jednotlivými výpověďmi jsou rozpory v místech pobytu rodiny stěžovatele ve Vietnamu, ohledně osob, od nichž se dozvěděl o trestním stíhání ve Vietnamu a od kterých získal kopie předložených listin. Protichůdná jsou i tvrzení spojená s problematickým vycestováním ze země. Konečně sám stěžovatel opakovaně uvedl, že nevypovídal pravdu.

[32] Z rozporných tvrzení nemůže správní orgán učinit jednoznačný závěr o tom, která z těchto tvrzení jsou z pohledu stěžovatele relevantní ve vztahu k jednotlivým podmínkám udělení azylu. Nevěrohodná tvrzení a rozporuplné skutečnosti uváděné žadatelem znemožňují správnímu orgánu shledat u něj podmínky pro udělení azylu (rozsudek NSS ze dne 14. 5. 2008, č. j. 7 Azs 25/2008-105, a č. j. 4 Azs 74/2020-37). Výpověď stěžovatele tedy skutečně není možné vzhledem k výše uvedeným skutečnostem a judikatuře hodnotit jako věrohodnou.

[33] K namítanému neudělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu z důvodu neprokázání příslušnosti k sociální skupině „*osob trestně stíhaných a následně odsouzených k trestu smrti pro (domněle spáchané) drogové delikty*“, Nejvyšší správní soud připomíná, že již opakovaně vymezil pojem *sociální skupina* (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004-60, č. 364/2004 Sb. NSS, a ze dne 30. 11. 2021, č. j. 3 Azs 241/2020-40, odst. [31]). V rozsudku ze dne 25. 11. 2003, č. j. 2 Azs 40/2003-45, vymezil sociální skupinu jako: „*společenský útvar, jenž je určitelný natolik přesně, aby byl vůbec způsobilý k pronásledování. Příslušnost k sociální skupině je totiž nutno vnímat jako možnost, na jejímž základě může ČR poskytnout ochranu i z jiných důvodů motivujících k pronásledování, než z důvodu rasy, náboženství, národnosti či politického přesvědčení. Takovými důvody jsou typicky příslušnost k sexuálním menšinám, skupinám spojeným přesvědčením nenáboženské a nepolitické povahy a jiným skupinám, jevícím znak způsobilý k pronásledování, jenž nemusel být zákonodárci v době přijímání zákona o azylu vůbec znám*“. Krajský soud v odůvodnění napadaného rozsudku přílehlavě odkázal na relevantní judikaturu, z níž dovodil, že stěžovatel neprokázal příslušnost k sociálně skupině vymezené osobami stíhanými za drogové trestné činy.

[34] Dosavadní judikatura vztahující se k humanitárnímu azylu podle § 14 zákona azylu dovodila, že na něj není právní nárok a posouzení důvodů pro jeho udělení je otázkou správního uvážení (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Přezkum správního uvážení správními soudy probíhá v omezeném rozsahu. Žalovaný je při zvažování důvodů pro jeho udělení limitován především zákazem libovůle. Samotné rozhodnutí pak nesmí vybočit z mezí stanovených zákonem, musí být v souladu s logikou usuzování a být vydáno řádným procesním postupem (srov. rozsudky NSS ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, č. j. 5 Azs 47/2003-48, či ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Žalovaný v projednávané věci náležitě přihlédl ke zdravotnímu stavu stěžovatele, přičemž nebylo prokázáno, že by vyžadoval odbornou lékařskou péči, která by ve Vietnamu nebyla dostupná. Případná nižší úroveň zdravotnických služeb v zemi

původu nemůže sama o sobě představovat důvod k udělení humanitárního azylu (viz např. rozsudek NSS ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005-68).

[35] K namítanému neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. a), b) a d) zákona o azylu Nejvyšší správní soud uvádí, že výše shledal stěžovatelovu výpověď nevěrohodnou. Podle recentní judikatury zdejšího soudu je nutné pro udělení doplňkové ochrany splnit kumulativně všechny podmínky stanovené § 14a odst. 1 zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008-62, a usnesení ze dne 24. 3. 2021, č. j. 6 Azs 25/2020-35). Jelikož není možné učinit závěr o věrohodnosti výpovědi stěžovatele, přičemž stěžovatel nepředložil jiné než zpochybněné důkazy, nelze mít za prokázanou reálnou hrozbu vážné újmy.

[36] Dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu je forma mezinárodní ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu určena jen pro mimořádné případy, kdy by v rozporu s mezinárodními závazky České republiky bylo samotné vycestování cizince (rozsudky ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, ze dne 4. 2. 2013, č. j. 8 Azs 27/2012-65, či ze dne 26. 3. 2020, č. j. 6 Azs 258/2019-31, č. 4030/2020 Sb. NSS). Taková situace v případě stěžovatele nenastala.

[37] Ustálená judikatura existuje i k zásahu do rodinného a soukromého života cizince, který může ve velmi výjimečných případech představovat důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Takový zásah však musí být nepřiměřený (usnesení NSS ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 Azs 84/2015-24). Zásah není nepřiměřený za situace, může-li cizinec a jeho rodina vést svůj soukromý život v jiné zemi, například v domovském státě (srov. usnesení NSS ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 Azs 167/2016-25, a ze dne 22. 1. 2020, č. j. 6 Azs 163/2019-44). Stěžovatel i jeho rodinní příbuzní žijící na území České republiky mají vietnamské statní občanství. Ve Vietnamu navíc žije matka stěžovatele a jeho sourozenci, takže stěžovatel může vést rodinný a soukromý život v zemi původu. Nejvyšší správní soud si je vědom, že sedmý senát předložil usnesením ze dne 9. 11. 2022, č. j. 7 Azs 186/2022 – 19, rozšířenému senátu otázku ohledně výkladu předmětného ustanovení. Nicméně neshledal důvod k přerušení řízení do vydání rozhodnutí rozšířeného senátu a akcentoval výklad zde citované judikatury.

[38] Kasační stížnost stěžovatele se tudíž týká otázek již řešených v judikatuře NSS. Soud tuto judikaturu neshledává rozpornou, rovněž neshledal důvod se od ní odchýlit. Nedospěl ani k závěru, že by krajský soud uvedenou judikaturu nerespektoval nebo při posouzení věci jinak zásadním způsobem pochybil, což by mohlo negativně zasáhnout do hmotněprávního postavení stěžovatele. Žádost o mezinárodní ochranu stěžovatel podal až v okamžiku, kdy mu hrozilo vycestování z ČR, což ovšem azylově relevantním důvodem není. Žalovaný shromáždil dostatek podkladů, na jejichž základě posoudil žádost stěžovatele v souladu s citovanou judikaturou. Krajský soud nepochybil, pokud rozhodnutí žalovaného aproboval.

IV. Závěr a náklady řízení

[39] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s., neboť ke všem projednávaným otázkám

pokračování

stěžovatelem vznášeným existuje ustálená a jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu, kterou krajský soud na projednávanou věc aplikoval korektně.

[40] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tudíž nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. ledna 2024

JUDr. Radan Malík
předseda senátu